

Ο ΒΙΟΣ ΚΑΙ ΤΟ ΜΑΡΤΥΡΙΟ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ.

Ὁ Ἅγιος Δημήτριος γεννήθηκε καί μεγάλωσε στή Θεσσαλονίκη κατά τούς χρόνους τῆς βασιλείας τοῦ μεγάλου διώκτου τῶν Χριστιανῶν Διοκλητιανοῦ καί Μαξιμιανοῦ Ἐρκούλιου (284-305 μ.Χ). Καίσαρας τῆς Μακεδονίας τοποθετήθηκε ὁ Μαξιμιανός Γαλέριος, ὁ ὁποῖος ἐξαπέλυσε ἀληθινό πόλεμο ἐναντίων τῶν Χριστιανῶν.

Ἐκλεκτό μέλος τῆς Ἐκκλησίας τῶν Θεσσαλονικέων ἦταν καί ὁ Ἅγιος Δημήτριος, ὁ ὁποῖος προερχόταν ἀπό εὐσεβεῖς καί ἐπιφανεῖς γονεῖς. Εἶχε δέ προικισθεῖ ἀπό τόν Θεό μέ πολλά ἀγαθά καί μέ πλῆθος σωματικῶν καί πνευματικῶν χαρισμάτων. Ἡ φήμη του ἔφθασε μέχρι τόν βασιλιά Γαλέριο, ὁ ὁποῖος ἐκτιμώντας τίς ἀρετές του τόν ἔκανε μέλος τῆς Συγκλήτου τῆς πόλεως καί τόν διόρισε στρατηγό ὅλης τῆς Θεσσαλίας καί ἀνθύπατο καί αὐθέντη ὅλης τῆς Ἑλλάδας. Ὁ Ἅγιος Δημήτριος, ὡς χριστιανός, κατηχοῦσε καί δίδασκε μέ ἱεραποστολικό ζῆλο καί μέ τή φωτεινή παρουσία του τούς Θεσσαλονικεῖς, πού τούς κατέκλυσε ἡ εἰδωλολατρία, ὀδηγώντας τους πρὸς τό Χριστό καί τήν ἀλήθειά Του. Ὅταν πληροφορήθηκε ὁ Μαξιμιανός τή δραστηριότητα αὐτή τοῦ Ἁγίου,

διέταξε καί τόν ἔφεραν ἐνώπιόν του. Ὁ Ἅγιος ὁμολόγησε μέ παρρησία τήν πίστη του στόν Χριστό μέ συνέπεια νά τόν ὀδηγήσουν στή φυλακή, σ' ἓνα παλαιό δημόσιο λουτρό δίπλα στό στάδιο, ὅπου ὑπέστη πολλές κακουχίες καί βασανιστήρια.

Κατά τή διάρκεια ἀγωνισμάτων στό στάδιο, πού διοργάνωναν οἱ βασιλεῖς γιά νά διασκεδάσουν μέ τίς θυσίες στά εἶδωλα, τίς αἱματοχυσίες καί τούς φόνους τῶν ἀνθρώπων, ἓνας μαθητής τοῦ Ἁγίου Δημητρίου, ὁ Νέστορας, θέλοντας νά δείξει τή δύναμη τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ πῆγε στό λουτρό πού ἦταν κλεισμένος ὁ Ἅγιος, πῆρε τήν εὐλογία καί τήν εὐχή τοῦ Ἁγίου, βγῆκε στό στάδιο καί μέ τήν ἐπίκληση «Θεέ Δημητρίου βοήθει μοι!» νίκησε τόν γιγαντώσωμο καί ἀνίκητο Λυαῖο. Τό γεγονός αὐτό προκάλεσε ὀργή στόν βασιλιά, ὁ ὁποῖος πρόσταξε τούς στρατιῶτες νά πᾶνε ἐκεῖ πού ἦταν φυλακισμένος ὁ Ἅγιος καί νά τόν φονεύσουν. Οἱ στρατιῶτες τόν ἐλόγγευσαν σέ ὅλο του τό σῶμα μέχρι θανάτου. Κάποιοι εὐλαβεῖς Χριστιανοί ἤλθαν κρυφά στό λουτρό ἐκεῖνο καί ἐνταφίασαν τό λείψανο στό μέρος στό ὁποῖο μαρτύρησε. Ἀργότερα στό σημεῖο αὐτό κτίσθηκε ναῖσκος ὁ ὁποῖος περιλαμβάνει καί τόν ἱαματοφόρο τάφο τοῦ Ἁγίου. Ὁ μαθητής τοῦ Ἁγίου Λοῦπος, μέ τό δαχτυλίδι καί τόν μανδύα πού πῆρε ἀπό τόν Ἅγιο κατά τήν ὥρα τοῦ μαρτυρίου, ἐνεργοῦσε θαύματα πολλά, ὥσπου στό τέλος, ὅταν τό ἔμαθε ὁ βασιλιάς, τόν ἀποκεφάλισαν καί αὐτόν.

Κατ' αὐτόν τόν τρόπο ἐτελειώθη ὁ Πανένδοξος Μεγαλομάρτυς, ὁ Πολιοῦχος, τό μέγα της οἰκουμένης θαῦμα, τῆς Ἐκκλησίας τό ὠράισμα, ὁ πολὺς τά πάντα, καί θαυματουργός καί Μυροβλήτης Ἅγιος Δημήτριος.

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΜΥΡΟΥ

Τήν πρώτη πληροφορία γιά τήν ἀνάβλυση τοῦ μύρου βρίσκουμε στόν Ἰωάννη Καμενιάτη, ὁ ὁποῖος ἐξιστόρησε τήν ἄλωση τῆς Θεσσαλονίκης ἀπό τούς Σαρακηνοὺς τό 904. Αὐτός γιά πρώτη φορά ἀποκαλεῖ τόν Ἅγιο Δημήτριο «μυροβλύτην». Γράφει ὁ Καμενιάτης: «Αὐτόν γάρ αὐχεῖ Θεσσαλονίκη τόν Παῦλον ἔχειν τῆς εὐσεβείας διδάσκαλον τό σκεῦος τῆς ἐκλογῆς, μετ' ἐκεῖνον δέ τόν μέγαν ἐν μάρτυσι καί ἀξιοθαύμαστον ἐν ἀθλοφόροις Δημήτριον τόν Μυροβλύτην, πολὺν ἀγῶνα ὑπέρ τῆς εὐσεβείας καταβαλλόμενον», (διότι γι' αὐτόν τόν λόγο εἶναι περήφανη ἡ Θεσσαλονίκη, ἐπειδή ἔχει τόν Παῦλο, τό σκεῦος ἐκλογῆς, διδάσκαλο τῆς εὐσέβειας, καί μετὰ τόν Παῦλο τόν μεγάλο μεταξύ τῶν μαρτύρων καί ἀξιοθαύμαστο μεταξύ τῶν ἀθλοφόρων, τόν Δημήτριο τόν

Μυροβλύτη, ὁ ὁποῖος καί αὐτός ἀγωνίσθηκε πολύ καί κοπίασε γιά τήν εὐσέβεια).

Ὁ Κωνσταντῖνος Ἀκροπολίτης (Μέγας Λογοθέτης ἀπό τό 1296 ὡς τό 1321, γνωστός συναξαριστής, ρήτορας, καί ἐπιστολογράφος) στόν λόγο του «εἰς τόν Μεγαλομάρτυρα καί μυροβλύτην Δημήτριον» περιγράφοντας ἕνα θαῦμα θεραπείας ὀφθαλμῶν διὰ τοῦ μύρου, ἀποκαλεῖ τόν Ἅγιο «μυροβλύτην». Γράφει ὁ Ἀκροπολίτης: «...σπεύδοιμι δέ πρός τήν τοῦ Μεγάλου Δημητρίου πόλιν ὅση μοι δύναμις, ὡς ἂν ἐκεῖσε γενόμενος παρά τε τόν ναόν ἀφικοίμην καί τῇ τιμίᾳ προσεπιρριφείην σορῶ καί τῶ θείωτους ὀφθαλμούς ἐπιχρिसαίμην μύρω καί τήν ὀπτικήν ἀπολάβοιμι, πέποιθα γάρ ὡς πάραυτά μοι τάς ὄψεις ὁ μυροβλύτης ἰάσαιτο. Καί ὁ μυροβλύτης «ἀλλά δεῦρό μοι τοῦ ἵππου ἐπίβηθι πρός βραχύ καί πρός ὀλίγον δια ναπαύθητι», (βιάζομαι νά πάω στήν πόλη τοῦ μεγάλου Δημητρίου μέ ὅση δύναμη ἔχω, φτάνοντας δέ στόν ναό καί προσπίπτοντας στήν τιμία σορό ἐπάλειψα τά μάτια μου μέ τό θεῖο μύρο καί ἀπέκτησα τήν ὄρασή μου. Εἶχα πιστέψει πῶς ἀμέσως ὁ μυροβλύτης θά μοῦ χάριζε τήν ὄρασή μου. Καί ὁ μυροβλύτης μοῦ εἶπε: «ἔλα ἀνέβα πάνω στό ἄλογό μου γιά λίγο καί ξεκουρά σου λιγάκι»).

Ἐπίσης ὁ Ἰσίδωρος Ἀρχιεπίσκοπος Θεσσαλονίκης (1342-1396) ὀνομάζει τόν Ἅγιο Δημήτριο «μυρορρόα»: «ἀλλ' οὐ τοῦτο μόνον ἱκανόν, ἀγαπητοί, ἕως ἂν ἡμῖν μή προσῆ καί βίος ἐπαινετός καί εὐώδης καί ὁ Δημήτριος ὀσφραϊνόμενος ἤδεται μυρορρόας...», (ἀλλά μόνον αὐτό δέν εἶναι ἀρκετό ἀγαπητοί, ἂν δέν μᾶς παρουσιάσει καί ζωή ἀξιέπαινη καί εὐώδη, ἀπό τήν ὁποία ὀσφραϊνόμενος ὁ Δημήτριος μυροβλύζει εὐχάριστα).

Ἀλλά καί ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Θεσσαλονίκης Γαβριήλ (1397-1416) στίς ὁμιλίες του ὀνομάζει τόν Ἅγιο μυροβλύτη. «Σύ, δέ, μάρτυς, μέγιστε τοῦ Χριστοῦ, μυροβλύτα Δημήτριε...», (Ἐσύ δέ μεγαλομάρτυρα τοῦ Χριστοῦ, μυροβλύτα Δημήτριε...). Ὁ ἴδιος ἐπίσης λίγο παρακάτω γράφει: «Διά ταῦτα καί ἡμεῖς ὑπόθεσιν μεγίστων προθέντες τόν θαυματουργόν καί μυροβλύτην Δημήτριον...» (γι' αὐτό κι ἐμεῖς ὡς μεγάλη ὑπόθεση προβάλλουμε τόν θαυματουργό καί μυροβλύτη Δημήτριο...).

Ἀπό μία ἐπιγραφή τοῦ 1284 μ.Χ. πάνω σέ λευκόμάρμαρο, ἡ οποία βρέθηκε στή Θεσσαλονίκη δίπλα στήν πύλη τοῦ τζαμιοῦ Ἐσκί Σεράι (ναός τοῦ Προφήτη Ἡλία) πού δημοσιεύθηκε ἀπό τούς Εὐθ. Τσιγαρίδα – Κάτια Λοβέρδου-Τσιγαρίδα καί σήμερα βρίσκεται στό Ναό τοῦ Ἁγίου Γεωργίου

(Ροτόντα), πληροφορούμαστε ότι ο ανακαινιζόμενος ναός του τρισμάκαρος «έχει εντός τόν μέγα μυροβλύτη».

Τέλος, νά ποῦμε πώς πολλοί ἐγκωμιαστές ἐπιγράφουν τούς λόγους καί τά ἐγκώμιά τους ἀποκαλώντας τόν μεγαλομάρτυρα Ἅγιο Δημήτριο «μυροβλύτη». Στήν λειτουργική ἐπίσης ζωή καί παράδοση τῆς Ἐκκλησίας μας μετά τόν 10ο αἰῶνα ὁ Ἅγιος Δημήτριος μνημονεύεται ὡς «μεγαλομάρτυς καί μυροβλύτης».

Ἀπό τή μελέτη τῶν πηγῶν, τῶν κανόνων, τῶν ὕμνων, τῶν τροπαρίων καί γενικά τῆς λειτουργικῆς καί λατρευτικῆς παράδοσης, προκύπτει ὅτι ἡ ἀνάβλυση τοῦ μύρου γινόταν εἴτε ἀπό τό πηγάδι , εἴτε ἀπό τόν τάφο, εἴτε ἀπό τή λάρνακα καί τό κιβώριο, εἴτε ἀπό τή λογχοσμένη πλευρά, εἴτε ἀπό τό σῶμα καί τή σορό τοῦ μάρτυρα, ὡς τήν ἀστείρευτη πηγή. Τά μύρα αὐτά ἦταν «ἀείρροα», σχηματίζαν «ποταμόν» πού διαπότιζε ὄχι μόνο τήν πόλη ἀλλά καί «πᾶσαν τήν γῆν» μέ ἀποτέλεσμα νά καταγγέλλεται στήν οἰκουμένη ὅτι τό μύρο εἶναι «ἀμοιβή τῆς ἀγνείας» τοῦ μάρτυρα καί δεῖγμα «ἀληθοῦς ἀφθαρσίας». Ἐπίσης «τό αἶμα Δημητρίου» πού ἔρρευσε ἀπό τή λογχοσμένη πλευρά μεταβάλλεται σέ «μύρον κοινόν ἀναβλύζον ἐξ αὐτῆς καί παρέχον τοῖς πιστοῖς ἰάματα» (τό αἶμα τοῦ Δημητρίου πού ἔρρευσε ἀπό τήν πλευρά του μεταβάλλεται σέ κοινό – πού μποροῦν νά τό πάρουν ὅλοι – μύρο πού ἀναβλύζει ἀπό αὐτήν (τήν πληγή) καί παρέχει θεραπείες στούς πιστούς), ἐνῶ ἡ εὐωδία του ἐκδιώκει τούς δαίμονες. Ἡ σορός τῶν ἁγίων λειψάνων ἀνέκαθεν, ἀναφέρει ὁ ἅγιος Συμεών ἀρχιεπίσκοπος Θεσσαλονίκης, ἀποτελεῖ «πηγή ἀκενώτων δωρεῶν πού ἀναβλύζει ἀβύσσους ἰαμάτων πρὸς ἀνακούφιση ὅσων δοκιμάζονται», διότι ἀναδεικνύεται πάντα «θεραπευτήριον ὅσων πάσχουν, θεραπεία τῶν ἀσθενῶν, παρηγοριά γιά ὅσους στενοχωριῦνται, κοινό καί σωτήριο καταφύγιον ὅλων τῶν ἀνθρώπων ὄχι μόνο τῶν πολιτῶν αὐτῆς τῆς πόλης ἀλλά «καί τῶν ξένων». (Ἐπιγραφή ψηφιδωτοῦ δεξιοῦ πεσσοῦ ἱεροῦ βήματος 7ου αἰ.).

Βιώνοντας ὁ ὕμνογράφος τήν εὐεργεσία πού λαμβάνει κανεὶς ἀπό τίς πρεσβείες τοῦ Ἁγίου, πού ἐνώθηκε μέ τήν πηγή τοῦ μύρου πού εἶναι ὁ Χριστός, κι ἀπαθανατίζοντας ἐπιγραμματικά τήν ὀρθόδοξη θεολογική θεώρηση τῶν ἁγίων ὡς μελῶν τῆς Ἐκκλησίας, ἀποκαλύπτει ὅτι ὁ Χριστός, ἡ κεφαλή καί ἡ δόξα τῆς Ἐκκλησίας, αὐτός εἶναι τό μύρο. «Τό μύρον Χριστός ἐν τῇ ψυχῇ σου, Δημήτριο, ῥεῦσαν νοητῶς, ὡς χεῖλεσι σοῖς μέλεσι, μύρου πηγὴν ἐξέχεε, τῆς χάριτος τοῦ Πνεύματος σεπτὸν δεικνύων σε σκηνώμα». Ὁ Χριστός, πού εἶναι τό αἰώνιο μύρο, ἔρρευσε στήν καρδιά

σου, Δημήτριε. Κι αυτό τό μύρο, ό Χριστός, ξεχείλιζε όχι μόνο από τό στόμα – μέ τήν όρθόδοξη διδασκαλία σου – αλλά από όλα τά μέλη τοῦ σώματός σου, τοῦ άγνοῦ καί άγίου. Ἔγινες ό ἴδιος πηγή μύρου κι εύωδίαζες μέσα στόν κόσμο σκορπώντας τό άρωμα τῆς χάρης στήν Ἐκκλησία.

Ό στενός καί άδιάρρηκτος δεσμός μέ τόν Κύριο τόν ταυτίζει μαζί του, ώστε τελικά καί τό αίμα τοῦ Μάρτυρα νά γίνεται μύρο. Άκούει ό ποιητής τόν Μεγαλομάρτυρα νά άπευθύνεται μέ περιπάθεια πρός τόν Κύριο:

«Ἐγώ φησιν ό έρώμενος, έγώ, Νυμφίε, σπεύδω όπίσω σου· όσμή γάρ μύρων σου πάντων τῶν μύρων υπέρκειται, ήτις ήμῶν τό αίμα μύρον είργάσατο». Πληγωμένος από τόν έρωτά σου, Νυμφίε μου, λέει ό άγιος, τρέχω ξοπίσω σου. Τό άρωμα τῶν δικῶν Σου μύρων ξεπερνά κάθε μύρο. Κι είναι αυτό πού μέ άλλοιώνει, ώστε καί τό αίμα μου μετέβαλε σέ μύρο.

Σέ άλλο τροπάριο άπηχεῖ ή έννοια τοῦ χωρίου τῆς Β΄ πρός Κορινθίους Ἐπιστολῆς (2, 15) ότι ό χριστιανός έχοντας μέσα του τόν Χριστό, μέ τή διδασκαλία καί τά μυστήρια, γίνεται «εύωδία Χριστοῦ».

Τέλος, ό 132ος Ψαλμός τοῦ Δαυίδ, όπου γίνεται λόγος γιά τό μύρο πού εύωδίαζε κατά τή στέψη τοῦ Ἀαρών καί συμβόλιζε τήν ένότητα τοῦ λαοῦ τοῦ Θεοῦ, δίνει άφορμή στόν άγιο πατριάρχη Φιλόθεο νά διατυπώσει μία θεμελιώδη έκκλησιολογική άλήθεια. Άπευθυνόμενος πρός τόν μυροβλύτη άγιο λέγει: «Ὡς μύρον μέν έφησε Δαυίδ ό θεϊος, έν Πνεύματι, τήν ένωσιν, ένδοξε, τῶν άδελφῶν τήν τερπνήν· τά δέ μύρα σου, σοφέ, τήν νέαν κτίσιν συνάγει πρός ένωσιν, μύρου τοῦ κρείττονος». Ἡ μνήμη τοῦ Μυροβλύτη, πού συνάγει όλους τούς χριστιανούς, εἶναι ένα δυνατό μάθημα πρός όλα τά μέλη τῆς νέας κτίσης, τῆς Ἐκκλησίας. Προτρέπει νά διατηρήσουμε τήν ένότητα τοῦ Πνεύματος, νά μείνουμε ένωμένοι στή μία, άγία, καθολική καί άποστολική Ἐκκλησία, όπου άναβλύζει τό άνώτερο, τό «κρεῖττον» μύρο, ό Ἰησοῦς Χριστός.

Τό άληθινό μεγαλεῖο τό βρίσκουμε σέ δύο στοιχεῖα πού άναβλύζουν από τή ζωή του καί άρδεύουν τήν Ὁρθοδοξία: τό μύρο καί τό αίμα, πού πρόσφερε στόν Χριστό. Μέσα σ΄ αυτά κλείνεται σάν σέ πολύτιμες φιάλες τό άπόσταγμα τῆς ύπαρξης τοῦ Δημητρίου, πού παίρνει ή Ἐκκλησία καί τό προσφέρει στους πιστούς.

Γνώρισμα λαμπρό τοῦ άγίου εἶναι ή παρθενία, πού άσκησε μέ μία τέλεια άφιέρωση στόν Θεό. Ὁ Δημήτριος κράτησε καθαρή τή σκέψη καί τήν καρδιά του, άγνό τό σῶμα του καί άγία τήν ψυχή του, δοσμένη ολοκληρωτικά στόν Κύριο. Ὁ άγιος Γρηγόριος ό Παλαμᾶς τόν χαρακτηρίζει

ὄσιο, παρθένο, πάγκαλο καί παναμώμητο. Εἶχε ἔργο του κύριο τό κήρυγμα καί τή διδασκαλία τοῦ εὐαγγελίου. Προικισμένος μέ διδακτικό χάρισμα, συγκέντρωνε πλήθη Θεσσαλονικέων στή Χαλκευτική στοά καί μέ παρρησία, «ἀπτοήτω γλώσση» κατά τόν Λέοντα Σοφό, εὐαγγελιζόταν στόν εἰδωλολατρικό κόσμο τή βασιλεία τοῦ Θεοῦ. Κατέστησε ἔτσι τόν ἑαυτό του ὁ ἅγιος σκεῦος εὐωδιαστό, πού ἀνέβλυζε τήν ὁσμή τῆς ζωῆς στούς γύρω του (Β΄ Κορ. 2,14.16). Κι ὅταν ἀργότερα οἱ χριστιανοί βρέθηκαν μπρός στό ἁγιασμένο νερό τοῦ πηγαδιοῦ, μέσα στό ὁποῖο ρίχτηκε τό νεκρό σῶμα τοῦ Μάρτυρα, αὐθόρμητα συνεδύασαν τό μύρο τοῦ τάφου μέ τήν εὐωδία τῆς ἀγνότητας καί τό εἶδαν ὡς σύμβολο παρθενίας. Σχολιάζει ἐμπνευσμένα ὁ ἅγιος Νικόλαος ὁ Καβάσιλας προσφωνώντας τόν ἅγιο Δημήτριο: «ὦ σύ, πού δέν φάνηκες μόνο ὁ ἴδιος εὐωδία Χριστοῦ, ἀλλά καί στούς ἄλλους ἀνθρώπους συνιστοῦσες τό “κενωθέν μύρον”». Ὡσύ, πού ἄφησες πρῶτα μέν αἷμα, τώρα δέ μύρο ἀπ’ τίς πληγές σου ἢ μᾶλλον καί τώρα ὄχι λιγότερο ἀπό πρίν αἷμα. Διότι τό σῶμα σου, πού πληγώθηκε ἀπό χτυπήματα καί τραύματα τότε, ἀνέβλυσε μύρο. Ἐπειδή καθόλου δέν τοῦ ἔλειπε ἡ καθαρότητα καί ἡ ἀγνότητα καί ἡ παρθενία, μετέσχε κι αὐτό στήν εὐωδία τοῦ πνεύματος. Τό αἷμα κατέστη τό ἴδιο μύρο».

Ἄν τό μύρο συμβολίζει τήν παρθενία τοῦ Δημητρίου, τό αἷμα δηλώνει τό μαρτύριό του. Ὁ ἅγιος ὑπῆρξε παρθένος ἀλλά καί ὁμολογητής. Ὑπῆρξε διδάσκαλος ἀλλά καί ἀθλητής. Ὁμολόγησε τήν πίστη του μπροστά στόν αὐτοκράτορα τοῦ ρωμαϊκοῦ κράτους πού βρέθηκε ἐκεῖνες τίς μέρες στή Θεσσαλονίκη ἐπιστρέφοντας ἀπό μία ἐκστρατεία καί ἄθλησε γιά τό ὄνομα τοῦ Χριστοῦ παλεύοντας μέ τό θάνατο. Ὑπακούοντας στήν προτροπή τοῦ ἀποστόλου Παύλου πρὸς τόν Τιμόθεο, πρῶτος αὐτός γεύθηκε τούς καρπούς τῆς διδασκαλίας του, τό μαρτύριο δηλαδή, καί τή δόξα του, ὅπως ὁ καλός γεωργός μεταλαμβάνει πρῶτος ἀπό τούς καρπούς τῶν κόπων του (Β΄ Τίμ. 2,6). Φυλακισμένος μέσα στά λουτρά καί ἀποδυτήρια τοῦ σταδίου, λογχίστηκε μόλις ἔγινε γνωστό ὅτι «ὁ Θεός τοῦ Δημητρίου» βοήθησε τόν Νέστορα νά νικήσει τόν φοβερό μονομάχο Λυαῖο. Τό σῶμα του ρίχτηκε μέσα σ’ ἓνα πηγάδι τῶν λουτρῶν καί τό αἷμα του πορφύρωσε τό νερό μεταβάλλοντάς το σέ μύρο. Ἀλλά τό μύρο καί τό αἷμα τοῦ Δημητρίου θά ἔμενε περιβεβλημένο μόνο μέ ἀνθρώπινη αἶγλη, ἂν τό περιορίζαμε στό πλαίσιο μίας ἀπλῆς θυσίας, μεγαλειώδους ὁπωσδήποτε καί ἥρωικῆς, ὅπως εἶναι κάθε θυσία ἀνθρώπου γιά μία πίστη. Ἡ θυσία ὅμως τοῦ ἀγίου ἔχει ἄλλες διαστάσεις, πού ξεφεύγουν ἀπό τά

μέτρα αὐτοῦ τοῦ κόσμου καί τήν περιβάλλουν μέ φωτοστέφανο θεϊκό. Συντελεῖται ὡς μίμηση Θεοῦ καί ἐπιτελεῖται ἐν ἀγάπῃ, «καθώς καί ὁ Χριστός ἠγάπησεν ἡμᾶς καί παρέδωκεν ἑαυτόν ὑπέρ ἡμῶν προσφοράν καί θυσίαν τῷ Θεῷ εἰς ὁσμήν εὐωδίας» (ὅπως καί ὁ Χριστός μᾶς ἀγάπησε καί ἔδωσε τή ζωή του γιά μᾶς ὡς προσφορά καί θυσία, πού τή δέχεται εὐχάριστα ὁ Θεός) (Εφ 5, 1-2). Ἀπό τό μαρτυρικό τέλος του, λοιπόν, ἐπί βασιλείας Μαξιμιανοῦ (286-305) μέχρι καί σήμερα ὁ μεγαλομάρτυρας καί μυροβλύτης Ἅγιος Δημήτριος ἀξιῶνεται μεγάλης τιμῆς καί εὐλάβειας σ' ὅλο τόν χριστιανικό κόσμο. Χριστιανοί ἀπό τά πέρατα τῆς γῆς κατέκλυζαν τόν τάφο τοῦ μάρτυρα καί καθαγίαζαν τίς ψυχές καί τά σώματα ἀπό τό ἅγιο μύρο πού ἀνέβλυζε ἀπό τή σορό του, ἐνῶ προκαθήμενοι ἅγιοι καί ιεράρχες τῆς Ἐκκλησίας τῶν Θεσσαλονικέων ἀπό τό ἕνα μέρος καί λόγιοι ἄνδρες, ποιητές καί ρήτορες ἀπό τό ἄλλο, μέ λόγους, ἐγκώμια καί ὕμνους, ὕμνησαν καί τίμησαν τόν Μεγαλομάρτυρα Δημήτριο, μέ ἀποτέλεσμα νά δημιουργηθεῖ μέ τήν πάροδο τοῦ χρόνου μεγάλη καί πλούσια ρητορική καί ποιητική φιλολογία γύρω ἀπό τόν Ἅγιο. Ἡ ἀφθονία καί τό ἀέναο τοῦ μύρου κατακλύζει καί ἀρδεύει ὡς ποταμός καί πέλαγος ὄχι μόνο τή Θεσσαλονίκη ἀλλά καί ὀλόκληρη τήν οἰκουμένη καί ὁ μεγαλομάρτυς ἀπό ὑπέρμαχος καί φρουρός τῆς Θεσσαλονίκης γίνεται «ὑπέρμαχος τῆς οἰκουμένης» ὀλόκληρης.

Ἡ εὐλογία τοῦ μύρου τοῦ Ἁγίου Δημητρίου εἶναι ἐμφανής σέ ὄσους προστρέχουν στή χάρη τοῦ μεγαλομάρτυρος καί στήν ἐποχή μας. Καθημερινά οἱ ἱερεῖς καί οἱ συνεργάτες τοῦ Ναοῦ γίνονται μάρτυρες τῶν θαυμαστῶν ἐπεμβάσεων καί θεραπειῶν πού ἐπιτελοῦνται μέ τό ἅγιο μύρο σέ ὅλο τόν κόσμο. Ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς γράφει χαρακτηριστικά πώς ὁ Ναός τοῦ Ἁγίου Δημητρίου στή Θεσσαλονίκη γίνεται «παράδεισος ἄλλος, οὗ πηγὴν μύρων ἐκτρέχουσα τό τῆς γῆς ποτίζει ἅπαν πρόσωπον» καί τόν «κόσμον ὅλον ποταμιδόν καταρδεύει» (παράδεισος τοῦ ὁποίου ἡ πηγὴ τῶν μύρων πού τρέχει ποτίζει ὅλο τό πρόσωπο τῆς γῆς καί σάν ποτάμι καταρδεύει ὅλο τόν κόσμο).

**Πρωτ/ρου Γεωργίου Θεοδωρή, «Το Μύρο του Αγίου Δημητρίου –
Ιστορία και σύγχρονα Θαύματα»**

**ΜΙΑ ΕΠΙΤΥΧΙΑ ΠΟΥ ΣΥΓΚΙΝΗΣΕ ΤΟΝ ΟΡΘΟΔΟΞΟ ΚΟΣΜΟ ΚΑΙ
ΙΔΙΑΙΤΕΡΑ ΤΟΥΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΕΙΣ. ΑΝΑΚΑΛΥΨΗ ΤΟΥ ΛΕΙΨΑΝΟΥ ΤΟΥ ΑΓ.
ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΣΤΟ ΣΑΝ ΛΟΡΕΝΤΖΟ ΤΗΣ ΙΤΑΛΙΑΣ.**

Ἡ βυζαντινολόγος – ἀρχαιολόγος κυρία Μαρία Θεοχάρη, ποῦ ἔχει ιδιαίτερα ἀσχοληθεῖ μέ θέματα ἐρεύνης ἀγνώστων θεμάτων τῆς παλαιοχριστιανικῆς ἐποχῆς, εἶχε πρόσφατα μιά ἐπιτυχία ποῦ συνεκίνησε τόν Ὁρθόδοξο κόσμο καί ιδιαίτερά τους Θεσσαλονικεῖς. Βρῆκε ὅτι τό λείψανο τοῦ προστάτη τῆς συμπρωτεύουσας Ἁγίου Δημητρίου βρίσκεται στό Σάν Λορέντζο τῆς Ἰταλίας. Λεπτομέρειες γιά τήν ἀνακάλυψη αὐτή δίνει ἡ κυρία Θεοχάρη στό ἄρθρο τῆς αὐτό.

Στό Δημοτικό Μουσεῖο τῆς ἰταλικῆς πόλεως Σασσοφεράτο, κοντά στήν Ἀγκώνα, φυλάγεται ψηφιδωτή εἰκόνα τοῦ Ἁγίου Δημητρίου. Ἡ εἰκόνα παριστάνει τόν ἅγιο Δημήτριο σάν στρατιωτικό ἅγιο, ὄρθιο, νά κρατᾷ στό δεξιό χέρι, τό δόρυ, στό ἀριστερό ἀσπίδα. Μιά ἀσημένια κορνίζα πλαισιώνει τήν εἰκόνα: ἔχει στίς δύο κάθετες πλευρές της, ἐλληνικές ἐπιγραφές. Ἡ ἐπιγραφή τῆς ἀριστερῆς πλευρᾶς, ἡ καί σπουδαιότερη, δέν ὑπάρχει σήμερα, τήν γνωρίζουμε ὅμως ἀπό τό *Corpus Inscriptionum Graecarum*, ὅπου δημοσιεύθηκε τό 1877. Λέγει τά ἐξῆς: «Ὁ μεγαλομάρτυς Δημήτριε μεσίτευσον πρός Θεόν ἵνα τῶν πιστῶν σου δούλω τῷ ἐπιγεῖω βασιλεῖ Ρωμαίων Ἰουστινιανῷ δοίη μοί νηκῆσαι τούς ἐχθρούς ἐμοῦ καί τούτους ὑποτάξαι ὑπό τούς πόδας μου».

Στήν ὀριζόντια ἐπάνω πλευρά τῆς κορνίζας, στό μέσο ὑπῆρχε χρυσό φιαλίδιο μέ τήν ἐπιγραφή: «Ἁγιον Μύρον». Ἄλλες παραστάσεις, ὅπως δικάφαλοι ἀετοί ἢ τό τετράγραμμο Β, Β, Β, Β, ἔμβλημα τῆς Κωνσταντινουπόλεως, συμπληρώνουν τή διακόσμηση τοῦ πλαισίου.

Ἡ εἰκόνα αὐτή, ποῦ ἐμφανίστηκε καί στήν Ἐκθεση τοῦ Συμβουλίου τῆς Εὐρώπης, ποῦ ἔγινε στήν Ἀθήνα τό 1964, ἀνήκει σύμφωνα μέ τίς γνῶμες διακεκριμένων βυζαντινολόγων, στά ὠραιότερα ἔργα τῆς ἐποχῆς τῶν Παλαιολόγων. Ἡ ἐπιγραφή τῆς ὅμως, ποῦ ἀναφέρει αὐτοκράτορα Ἰουστινιανό, ἀπασχόλησε ἐπανειλημμένως τούς ἱστορικούς, ὅπως τόν Σάθα – τό 1877 ποῦ ἔλαβε γνώση ἀπό τό *Corpus* καί τό *Vasiliev* τό 1950. Καί οἱ δύο – Ὁ *Vasiliev* προφανῶς παρασυρμένος ἀπό τόν Σάθα – ὑποστήριξαν πῶς πρόκειται γιά τόν Ἰουστινιανό τόν Β ?, ὁ ὁποῖος πράγματι τό 688 κατήγαγε λαμπρή νίκη ἐναντίον τῶν Σλάβων, μέ τή θαυματουργή ἐπέμβαση τοῦ ἁγίου της Θεσσαλονίκης. Ἡ δυσκολία ὅμως ἔγκειται στό ὅτι ἡ εἰκόνα εἶναι τοῦ 14ου αἰ. ἐνῶ νίκη τοῦ Ἰουστινιανοῦ τοῦ Β χρονολογεῖται στό 688. Ἄλλον ἕνα Ἰουστινιανό γνωρίζει τό Βυζάντιο, τόν μεγάλο αὐτοκράτορα τοῦ 6ου αἰ.

Ἀλλά τό ὕφος τῆς ἐπιγραφῆς δηλώνει καθαρά πῶς ὁ ἴδιος ὁ κτήτορας τῆς εἰκόνας ἀπευθύνεται πρός τό Μεγαλομάρτυρα καί τοῦ ζητᾷ νά

μεσιτεύσει στό Θεό γιά νά τοῦ χαρίσει τή νίκη. Εἶναι ἀδύνατο νά ὑποθέσουμε ὅτι ὁ ἀφιερωτής τῆς εἰκόνας ἀντιγράφει ἐπίκληση προγενέστερου αὐτοκράτορα σέ ἐποχή μάλιστα ποῦ, ὅπως ὁ 14ος αἰώνας, τό Βυζάντιο εἶχε στή διάθεσή του ἐξαιρετικούς ἐπιγραμματοποιοῦς σάν τόν Μανουήλ Φιλή.

Τό πρόβλημα τῆς ταυτίσεως τοῦ αὐτοκράτορα τῆς εἰκόνας γίνεται ἀκόμη δυσκολότερο ὅταν παρατηρήσει κανεῖς, ἀπό διάφορα ἐπιγραφικά καί διακοσμητικά στοιχεῖα, ὅτι τό πλαίσιο εἶναι ὑστερότερο τῆς εἰκόνας, πράγμα ποῦ δέν εἶχαν προσέξει μέχρι τώρα ὅσοι ἀσχολήθηκαν μέ τήν ἐρμηνεία τῆς ἐπιγραφῆς.

Ἀναζητώντας τή λύση στό πρόβλημα αὐτό χρειάστηκε νά ἀνατρέξουμε στήν ἀρχεῖακή ἔρευνα. Ἡ ἔρευνα αὐτή νομίζω πῶς μᾶς ἔδωσε τή λύση ἐνῶ συγχρόνως μᾶς ἔδειξε πῶς ἡ εἰκόνα συνδεόταν μέ τά λείψανα τοῦ Μεγαλομάρτυρα τῆς Θεσσαλονίκης. Ἔπρεπε λοιπόν νά ἐντοπίσουμε τά λείψανα.

Εἶναι γνωστό ἀπό τούς «Βίους» καί τά «Θαύματα» τοῦ Μυροβλήτη, πού ἀποτελοῦν μεγάλης σημασίας ἱστορικές πηγές γιά τό μεσαιωνικό βίο τῆς Θεσσαλονίκης, ὅτι ὁ ἅγιος «λόγχαις κατεσφάγη» στό δημόσιο λουτρόνα τῆς πόλεως, στίς ἀρχές τοῦ 4ου αἰ., κατά τή διάρκεια τῶν μεγάλων διωγμῶν τῶν Χριστιανῶν, ἐπί Διοκλητιανοῦ. Τήν ἴδια νύχτα, κρυφά, οἱ Χριστιανοί ἔσκαψαν τάφο στόν τόπο τοῦ μαρτυρίου του καί ἔθαψαν τό ἐγκαταλειμμένο σῶμα τοῦ μάρτυρα. Τό 313 μετά τό διάταγμα περί ἀνεξιθρησκίας, χτίζεται ἕνας μικρός «οἰκίσκος» πάνω ἀπό τόν τάφο του. Στά μέσα τοῦ 5ου αἰ., ὁ ἑπαρχος τοῦ Ἰλλυρικοῦ Λεόντιος, ποῦ γιαιτρεύεται, μέ θαῦμα τοῦ ἀγίου ἀπό βαριά ἀρρώστια, χτίζει μία μεγάλη βασιλική στά ἐρείπια τοῦ ρωμαϊκοῦ λουτροῦ. Τότε μεταφέρεται κι ὁ τάφος ἀπό τό μικρό «οἰκίσκο» μέσα στήν ἐκκλησία. «Κατά μέσον του ναοῦ, πρὸς τοῖς λαιοῖς πλευροῖς», ἰδρύθηκε τό περίφημο ἀσημένιο Κιβώριο πού περιεῖχε τή λάρνακα τοῦ ἀγίου. Οἱ ἀνασκαφές τοῦ ἀειμνήστου Γ. Σωτηρίου, μετά τήν πυρκαϊά τοῦ 1917, ἔφεραν στό φῶς τήν ἐξάγωνη βάση του. Ἐξ ἄλλου ἡ ἐξαιρετικῆς σημασίας μελέτη τοῦ καθηγητῆ κ. Ἀνδρέα Ξυγγόπουλου μᾶς ἀποκάλυψε ποιό ἦταν τό σχῆμα τοῦ Κιβωρίου καί τῆς λάρνακας καί ἔθεσε τά προβλήματα τά σχετικά μέ τό μαρτύριο καί τήν εἰκονογράφησή του. Ἐπρόκειτο γιά ἕνα κενοτάφιο πού περιεῖχε τήν ἀσημένια λάρνακα μέ τήν ἀνάγλυφη εἰκόνα τοῦ ἀγίου, ποῦ προσκυνοῦσαν οἱ πιστοί ἐνῶ «ἔκειτο ὑπό γῆν τό πανάγιον αὐτοῦ λείψανον» ἀπό τό ὁποῖον ἔρεε τό μύρο. Τό λείψανο αὐτό οἱ πιστοί τό

΄βλεπαν στά ὄνειρά τους. Κι ἡ Ἐκκλησία τῆς Θεσσαλονίκης τό φρουροῦσε ἄγρυπνα ἀφοῦ εἶχε ἀρνηθεῖ σέ δύο αὐτοκράτορες, τόν Ἰουστινιανό καί τόν Μαυρίκιο, νά τούς δώσει τεμάχιο.

Στό ναό τῆς Θεσσαλονίκης τό λείψανο τοῦ ἀγίου δέν ὑπάρχει πιά. Οἱ ἀνασκαφές τοῦ Σωτηρίου ἔφεραν στό φῶς μόνον ἓνα φιαλίδιο μέ τό αἷμα τοῦ μάρτυρα. «Ἄλλωστε κι ἡ ἀρχιερακή ἔρευνα ἔδειχνε πῶς ἔπρεπε νά τό ἀναζητήσουμε στήν Ἰταλία.

Λίγα χιλιόμετρα μακριά ἀπό τό Σασσοφεράτο ὅπου φυλάγεται ἡ εἰκόνα, βρίσκεται τό Σάν Λορέντζο ἴν Κάμπο. Σήμερα εἶναι μία γραφική πολίχνη ὅπου ἡ ζωή κυλάει ἤρεμα. Στό μεσαίωνα ὅμως ὑπῆρξε ἓνα ἀκτινοβόλο ἐκκλησιαστικό κέντρο. Εἶναι χτισμένη στήν περιοχή τῆς ἀρχαίας πόλεως Σουάσα, γνωστής ἀπό τόν Πλίνιο καί τόν Πτολεμαῖο. Πολύ νωρίς ὁ μοναχισμός ἀναπτύχθηκε στό Σάν Λορέντζο καί πολλά μοναστήρια ἀνοικοδομήθηκαν. Ἀλλά οἱ ἐπιδρομές τῶν Λομβαρδῶν καί ἄλλων βαρβάρων ἐρήμωσαν τόν τόπο καί διατάραξαν τή ζωή τῶν μοναχῶν. Τοῦτοι ὅμως μέ τό ἀργό καί σιωπηλό ἔργο τους, τό μακρú καί ἐπίπονο, κατόρθωσαν ν' ἀναζωογονήσουν τίς λεηλατημένες καί ἐγκαταλελειμμένης περιοχές, πού ἄνθισαν καί πάλι, ἀνάμεσα στόν 8ο καί 12ο αἰώνα. Σέ τούτη τή δεύτερη περίοδο, ὁ μοναχισμός του Σάν Λορέντζο βρισκόταν σέ σχέση ἐξαρτήσεως ἀπό τόν «Ἅγιο Βιτάλιο τοῦ Λιμένα, τῆς Ραβέννας.

Τό ἀββαεῖο του Σάν Λορέντζο ἀνάγεται περίπου στό ἔτος 1000 καί φαίνεται ὅτι εἶχε στενοῦς δεσμούς μέ τό περίφημο μοναστήρι Ντί Φόντε Ἀβελλάνα ὅπου διατηροῦνταν πολλά κειμήλια βυζαντινά. Ὁ ναός τοῦ ἀββαείου, στό πέρασμα τοῦ χρόνου, δέχτηκε πολλές μεταρρυθμίσεις καί ἀνανεώσεις. Στήν κρύπτη του, ὑπάρχει σήμερα, κάτω ἀπό ἀψίδα τοῦ ἀνατολικοῦ τοίχους, ξύλινη πολυτελής λάρνακα σέ σχῆμα ἀντεστραμμένης κολούρου πυραμίδας, ποῦ προφυλάγεται ἀπό σιδερένιο κιγκλίδωμα. Ἡ λάρνακα αὐτή λέγεται ὅτι περιέχει τά ὀστᾶ τοῦ Ἁγίου Δημητρίου τῆς Θεσσαλονίκης.

Στό Ἐνοριακό Ἀρχεῖο του Σάν Λορέντζο σώζονται τά ἔγγραφα πού μᾶς πληροφοροῦν σχετικά μέ τή λάρνακα καί τήν ἀνεύρεσή της. Τό διεξοδικότερο ἀλλά καί νεότερο εἶναι μία συμβολαιογραφική πράξη τοῦ 1779, πού ἔχει τήν ὑπογραφή τοῦ συμβολαιογράφου Nicolo Lazzarini. Τό ἔγγραφο αὐτό σέ συνδυασμό μέ παλαιότερες ἐκθέσεις, θεσπίσματα καί ἐπιγραφές (1520, 1592, 1599, 1604) μᾶς δίνει τό ἀκόλουθο ἱστορικό της ἀνευρέσεως καί λατρείας τοῦ λειψάνου.

Στις 20 Ιουνίου τοῦ 1520, ἐνῶ γίνονταν ἐργασίες ἀναστηλώσεως στό ναό ἀπό τόν Ἐπίσκοπο Μάρκο Βιγέριο τόν Β΄, ἐπίτροπο τοῦ ἀββαείου, βρέθηκε κάτω ἀπό τό κεντρικό ἱερό βῆμα τοῦ ναοῦ, ἐντοιχισμένη ξύλινη λάρνακα χρωματισμένη μέ κόκκινο. Τήν ἄνοιξαν καί εἶδαν ὅτι περιεῖχε ἅγια λείψανα καθῶς καί μία μολύβδινη πλάκα, πού διατηρεῖται μέχρι σήμερα καί φέρει σέ συντομογραφία μία λατινική ἐπιγραφή. Στή θέα τῆς λάρνακας, κληρός καί πιστοί, χωρίς τόν παραμικρό δισταγμό, ἀναγνώρισαν ὅτι πρόκειται γιά τά λείψανα τοῦ ἁγίου τῆς Θεσσαλονίκης. Ὁ ἐπίσκοπος Βιγέριος τήν ἐρμήνευσε ἔτσι «Ἐνθάδε ἀνά παύεται τό σῶμα τοῦ Ἁγίου Δημητρίου τοῦ ἐπιφανοῦς Θεσσαλονικέως μάρτυρος», ἀνάγνωση πού δέν ἀνταποκρίνεται ἀπόλυτα στούς κανόνες τῆς ἐπιγραφικῆς καί ποῦ προϋποθέτει προγενέστερη γνώση τοῦ περιεχομένου τῆς λάρνακας. Ἡ ἐπιγραφή πρέπει νά διαβαστεῖ «Ἐνθάδε ἀναπαύεται τό σῶμα τοῦ Ἁγίου Δημητρίου» (*Hic Requiescit Corpus Sancti Demetrii*). Οἱ ἐπιγραφολόγοι τόν χρονολογοῦν στό τέλος τοῦ 12ου – ἀρχές 13ου αἰῶνα.

Στις 30 Σεπτεμβρίου τοῦ 1538 ἕνας προύχοντας τῆς περιοχῆς, μέ συμβολαιογραφική πράξη, ὑποχρεώνει τούς κληρονόμους του νά τελοῦν κάθε χρόνο, στήν ἑορτή τοῦ ἁγίου, ἐπίσημη πανήγυρι μέ δέκα τουλάχιστον ἱερεῖς, ἐνῶ ἕνα θέσπισμα τοῦ 1592 ἐπιβάλλει ἑορταστική ἀργία κατά τήν ἑορτή τοῦ ἁγίου πού ἐτελεῖτο, σύμφωνα μέ τό λατινικό ἑορτολόγιο, στίς 8 Ὀκτωβρίου, καθορίζει μάλιστα καί εἰδική Ἀκολουθία πρὸς τιμὴν του.

Τό 1604, ἕνας γόνος τῆς διακεκριμένης οἰκογένειας Della Rovere, ὁ Ἰουλιανός, Ἐπίτροπος τοῦ ἀββαείου, μεταφέρει τό λείψανο σέ παρεκκλήσι τοῦ ναοῦ, ἀφιερωμένο στόν ἅγιο. Ἡ λάρνακα τοποθετεῖται σ' ἕνα κοίλωμα τοῦ τοίχου, ἐπίτηδες διασκευασμένο γιά νά τήν περιλάβῃ. Εἶχε μῆκος ἐνός ἀνθρώπου μᾶλλον μεγάλου ἀναστήματος. Τήν ἔκρυβε ἕνας βαρὺς πίνακας, μέ τήν παράσταση τῶν δυό ἁγίων, τοῦ Δημητρίου καί τοῦ Φραγκίσκου τῆς Ἀσσίζης καί μέ ἐπιγραφή, μέ χρυσά γράμματα, πού ἀνάφερε τήν ἀνεύρεση τοῦ 1520 καί τήν πρόσφατη μεταφορά.

Τό 1779, ὁ καρδινάλιος Ἀλέξανδρος Ἀλμπάνι, τέως Ἐπίτροπος τοῦ ἀββαείου, πού εἶχε ἰδιαίτερη εὐλάβεια στόν ἅγιο, θέλησε νά τοποθετήσῃ τά ἱερά λείψανα σέ λάρνακα εὐπρεπέστερη. Γι' αὐτό παρήγγειλε στή Ρώμη τή σημερινή λάρνακα ἀπό ξύλο Ἰνδίας, μέ πόδια καί μέ περίγυρο ἀπό μέταλλο ἐπιχρυσωμένο. Ἐπίσης ἀπό εὐλάβεια πρὸς τόν ἅγιο ἐπισκεύασε καί μεγάλωσε τήν ἐκκλησία τοῦ ἀββαείου. Ἐνώπιον

έπιτροπής, πού τήν ἀποτελοῦσαν ἀνώτατοι ἱερωμένοι, γιατροί καί ὁ συμβολαιογράφος ἔγινε ἡ μετακομιδή στή νέα λάρνακα. Μέ πολλές λεπτομέρειες περιγράφονται, ἀπό τόν συμβολαιογράφο, οἱ σφραγίδες ποῦ ἔκλειναν τό σκέπασμα τῆς παλιᾶς λάρνακας γιά νά πιστοποιηθεῖ ἔτσι ἡ ἀύθεντικότητα τῶν λειψάνων καί ἀπό τούς παρόντες γιατρούς, τά διάφορα ὅστᾳ πού περιεῖχε. Γίνεται πάλι λόγος γιά τή μολύβδινη πλάκα πού συνόδευε τά λείψανα καί γιά τήν ἐπιγραφή της.

Ἐξ ἄλλου τό «Ἡμερολόγιο» τοῦ Ἐνοριακοῦ Ἀρχείου, γιά νά ἐξηγήσει τήν παρουσία τοῦ λειψάνου στήν Ἰταλία, ἐπικαλεῖται τή μαρτυρία μιᾶς Vita (Βίου) τοῦ ἀγίου, πού γράφηκε καί τυπώθηκε στή Βενετία. Ὅπως λέγεται ἐκεῖ τό σῶμα τοῦ μάρτυρα μεταφέρθηκε κρυφά ἀπό τή Θεσσαλία – εἶναι γνωστό πῶς ἡ Θεσσαλία ὀνομαζόταν τότε ἡ Μακεδονία – ἀπό κάποιο μοναχό καί εἶχε διατηρηθεῖ ἀκέραιο καί εὐωδιάζον μέχρι τῆς ἐποχῆς ποῦ ὁ καρδινάλιος Negroni, Ἐπίτροπος τοῦ ἀββαείου, τό ἀπέστειλε στή Ρώμη γιά ἀναγνώριση.

Αὐτές εἶναι, σέ σύντομη διατύπωση, οἱ μαρτυρίες γιά τό ἱστορικό του ἀγίου λειψάνου στήν Ἰταλία. Τό ὅτι, ἀπό τήν πρώτη στιγμή τῆς ἀνευρέσεως, σχηματίστηκε ἡ ἀκλόνητη πεποίθηση ὅτι πρόκειται γιά τά λείψανα τοῦ ἀγίου Δημητρίου, καί ὅτι ὁ Βιγέριος καί οἱ ἄλλοι Ἰταλοί θεολόγοι ἔδωσαν μία ἐρμηνεῖα σχετική ἀλλ' αὐθαίρετή της ἐπιγραφῆς, τοῦτο σημαίνει ὅτι θά ὑπῆρχε ἴσως κάποια παράδοση τοπική ἢ τίποτα ἄλλα στοιχεῖα πού μᾶς διαφεύγουν σήμερα, γιά τήν παρουσία τοῦ λειψάνου στήν περιοχή του Σάν Λορέντζο. Τό ὅτι μάλιστα οἱ Ἰταλοί, ποῦ δέν ἔχουν ἰδιαίτερη εὐλάβεια γιά τόν ἅγιο Δημήτριο ἐξέδωκαν κατά καιρούς θεσπίσματα καί Ἀκολουθίες γιά τόν πανηγυρικό ἑορτασμό τῆς μνήμης του, δείχνει ὅτι ἐπρόκειτο γιά ἕνα σεβάσμιο λείψανο καί τέτοια ἦσαν ἐκεῖνα πού εἶχαν ἔρθει ἀπό τήν Ἀνατολή. Ἡ ἐπιγραφή τῆς μολύβδινης πλάκας, πού χρονολογεῖται στό 12ο – 13ο αἶ. καί τό γεγονός ὅτι, κατά τίς ἐργασίες τῶν ἀνασκαφῶν, ὁ Σωτηρίου δέν βρῆκε στόν τάφο παρά ἕνα φιαλίδιο μέ τό αἷμα τοῦ μεγαλομάρτυρα, συνηγοροῦν γιά τή γνησιότητα τῆς μαρτυρίας. Τέλος ἡ πρόσφατη ἀναγνώριση τῶν λειψάνων, πού ἔγινε μέ σύγχρονα ἐπιστημονικά μέσα ἀπέδειξε, ὅπως βεβαιώνουν οἱ μάρτυρες – ἐπίσκοποι καί ἱερεῖς καθῶς καί τρεῖς διακεκριμένοι γιατροί – ὅτι τά ὅστᾳ ἀνήκουν σέ νεαρό ἄτομο πού ὑπέστη βίαιο θάνατο, στίς ἀρχές τοῦ 4ου αἶ. Ἡ Θεσσαλονίκη βρισκόταν στό δρόμο τῶν Σταυροφοριῶν καί εἶναι γνωστό, πόσο μετά τήν ἄλωση τοῦ 1204, ἦσαν περιζήτητα τά λείψανα τῶν ἁγίων ἀπό τούς δυτικούς μοναχοῦς, ποῦ

ἔληλατησαν τά ἑλληνικά ἱερά καί ἐμπορεύτηκαν ὅ,τι σεβάσμιο εἶχε ἡ Ὁρθοδοξία.

Η ΕΠΑΝΑΦΟΡΑ ΤΩΝ ΙΕΡΩΝ ΛΕΙΨΑΝΩΝ ΣΤΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ.

Ἀμέσως μετά τή δημοσίευση τῆς εἰδήσεως ὅτι ἐντοπίσθηκε τό ἱερό λείψανο τοῦ Ἁγίου Δημητρίου ὁ Παναγιώτατος Μητροπολίτης Θεσσαλονίκης κ.κ. Παντελεήμων ὁ Β΄ ἔσπευσε νά συγκεντρώσει πληροφορίες ἀπό εἰδικούς ἐπιστήμονες πού ἀσχολοῦνται μέ παρόμοια προβλήματα γύρω ἀπό τή γνησιότητα τῶν ἱερῶν λειψάνων. Γεγονός πάντως εἶναι ὅτι ἡ μεσιτεία τοῦ Μεγαλομάρτυρα καί ἡ συνεχῆ πρόσκληση καί προσταγή του πρὸς τά ὄργανα τῆς θείας Προνοίας ἔδωσαν τούς ἀναμενόμενους καρπούς. Ὁ Παναγιώτατος ἀφοῦ ἔλαβε τήν ἔγκριση τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως καί τῆς Ἱεραῆς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος μετέβη προσωπικά στήν Ἰταλία καί παρακάλεσε τόν Ἐπίσκοπό του Φάνο Κωνσταντίο Μίτσι νά δεχθεῖ νά ἐπιστρέψει τό ἱ. λείψανο τοῦ Ἁγίου Δημητρίου στήν πόλη του. “Ὁ Ἐπίσκοπος Φάνο, προστά σ’ αὐτό τό δίκαιο αἴτημα τοῦ Παναγ. Μητροπολίτη Θεσσαλονίκης καί στήν ἐπιθυμία ἀσφαλῶς τοῦ Ἁγίου νά ἐπιστρέψει στήν ἀγαπημένη Τοῦ Θεσσαλονίκη, ἔδωσε τή συγκατάθεσή του. «Ἐμενε τώρα νά δεχθοῦν καί οἱ κάτοικοί του Σάν Λορέντζο. Χωρίς κανένα δισταγμό καί Παναγιώτατος πῆγε στό ναό του Σάν Λορέντζο ὅπου οἱ κάτοικοι μέ ἐπικεφαλῆς τόν Ἐπίσκοπο, τόν Δήμαρχο καί τούς ἱερεῖς τόν περίμεναν. Μέ πειστικότητα καί ἐνθουσιασμό ὁ Παναγιώτατος Μητροπολίτης μας, ἀλλά καί μέ τήν πεποίθηση ὅτι ἐξέφραζε τήν ἐπιθυμία ὅχι μόνο τῶν κατοίκων τῆς μαρτυρικῆς Θεσσαλονίκης ἀλλά καί τοῦ προστάτου τῆς Ἁγίου διατύπωσε στή συνέχεια τό δίκαιο αἴτημα, πού ἔγινε ἀποδεκτό μέ συγκίνηση ἀπ’ ὅλους. Τό ὅτι ἦταν θέλημα τοῦ Θεοῦ καί τοῦ Ἁγίου νά ἀξιωθεῖ ἡ Θεσσαλονίκη νά τόν δεχθεῖ πάλι στούς κόλπους τῆς φάνηκε καθαρά κι ἀπ’ τόν διάλογο πού ἀκολούθησε ἀνάμεσα στόν Παναγιώτατο Μητροπολίτη Θεσσαλονίκης κ.κ. Παντελεήμονα καί τούς κατοίκους του Σάν Λορέντζο, οἱ ὅποιοι δέχθηκαν νά στερηθοῦν τό ἱ. λείψανο τοῦ Ἁγίου πού γιά ἑκατοντάδες χρόνια φιλοξένησαν στόν ἱ. ναό τους.

Τήν ἄλλη κιόλας μέρα σέ ἐπίσημη τελετή ὁ Παναγιώτατος Μητροπολίτης Θεσσαλονίκης παρέλαβε τήν τιμία κάρα τοῦ “Ἁγίου Δημητρίου, ἐνῶ τά δάκρυα τῶν Λαυρεντίνων πού τήν ἀποχαιρετοῦσαν ἔσμιγαν μέ τά δάκρυα τῆς συγκινήσεως καί ἀνέκφραστης χαρᾶς τοῦ Παναγιωτάτου καί τῶν συνοδῶν του γιά τό ἴδιο γεγονός.

Στις 23 Ὀκτωβρίου 1978 ἡ τιμία κάρα ἔφθασε μέ πομπή στήν Θεσσαλονίκη ὅπου ὁ λαός τῆς ὑποδέχθηκε μέ πρωτοφανή καί δίκαιο ἐνθουσιασμό καί μέ μεγάλη συγκίνηση. Οἱ στιγμές ὑπῆρξαν μεγαλειώδεις. Μέ θριαμβευτική πομπή κλήρου καί λαοῦ τό ἱερό λείψανο τοῦ Ἁγίου ἐπέστρεψε στήν πόλη Του, γιά νά βρῖσκουν οἱ Θεσσαλονικεῖς καί πάλι καταφυγή στήν διαιώνια καί πανίσχυρη προστασία τοῦ πολιούχου τους.

Στις 29 Δεκεμβρίου 1978, ὁ Οἰκουμενικός Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως κ.κ. Δημήτριος μέ ἐπιστολή του πρός τόν Παναγιώτατο Μητροπολίτη Θεσσαλονίκης τόν συνέχαιρε ἐγκάρδια γιά τήν ἐπαναπόκτηση τῆς τιμίας κάρας καί εὐχόταν ὀλόψυχα στόν Θεό νά βοηθήσει στήν ἀπόκτηση καί τῶν ἄλλων ἱ. λειψάνων τοῦ Μεγαλομάρτυρα.

Τό 1980 συμπληρώθηκαν 1700 χρόνια ἀπό τήν γέννηση τοῦ Ἁγίου Δημητρίου. Αὐτόν ἀκριβῶς τό χρόνο καί μάλιστα στίς 10 Ἀπριλίου, τήν Πέμπτη τῆς Διακαινησίμου, ὁ Ἐπίσκοπος Φάνου Κωνσταντῖο Μίτσι μετά ἀπό συγκινητικές τελετές, παρέδωσε τά ὑπόλοιπα ἱερά λείψανα τοῦ Ἁγίου Δημητρίου στόν Παναγιώτατο Μητροπολίτη Θεσσαλονίκης πού συνοδευόταν ἀπό τόν ἐκπρόσωπο τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Θεοφιλέστατο Ἐπίσκοπο Κρατείας κ.κ. Γενάδιο καί τόν Πρωτοσύγκελλο τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Θεσσαλονίκης Ἀρχιμανδρίτη κ. Παντελεήμονα Καλπακίδη.

Τήν ἐπομένη ἡμέρα ὁ Παναγιώτατος συνοδευόμενος καί ἀπό τόν ἐφημέριό του Σάν Λορέντζο Αἰδεσιμολογιώτατο Ἀράλντο Ἀντζελόνι Λίνο Ρίτσι, ἀντιπρόσωπο τῆς Ἐκκλησιαστικῆς ἐπαρχίας Φάνο καί Πέργκολα, τόν δήμαρχο κ. Ρεράτο Ρίτζι καί τόν Εἰρηνοδίκη του Σάν Λορέντζο, ἔφθασαν στό ἀεροδρόμιο τοῦ Ἑλληνικοῦ μέ τό μεγαλύτερο μέρος τῶν ἱερῶν λειψάνων τοῦ Ἁγίου Δημητρίου. Ἐξ μεγάλα τεμάχια ἱ. λειψάνων κράτησαν στό Σάν Λορέντζο. Στό ἀεροδρόμιο ὑποδέχθηκε τά τίμια λείψανα καί τόν Παναγιώτατο μέ τήν συνοδεία τοῦ ὁ Πρωτοπρεσβύτερος κ. Δημήτριος Βακάρος, Γενικός Ἀρχιερατικός Ἐπίτροπος τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Θεσσαλονίκης καί ἐκπρόσωποι τοῦ Τύπου.

Τό Σάββατο στίς 12 Ἀπριλίου ἡ πομπή ξεκίνησε ἀπ' τήν Ἀθήνα καί στίς 5,30 μ.μ. ἔφθασε στή γέφυρα τοῦ Γαλλικοῦ ποταμοῦ ἔξω ἀπό τήν Θεσσαλονίκη, ὅπου ὑποδέχθηκαν τά ἱερά λείψανα τοῦ Ἁγίου Δημητρίου ὁ Ὑπουργός Βορείου Ἑλλάδος κ. Ν. Μάρτης, ὁ Νομάρχης Θεσσαλονίκης κ. Τσάκωνας, ὁ Ὑποστράτηγος κ. Παπαναστασίου ὡς ἐκπρόσωπος τοῦ Γ ? Σώματος Στρατοῦ, ὁ Ἐπιθεωρητής Χωροφυλακῆς Βορείου Ἑλλάδος, ἄλλοι

έκπρόσωποι πολιτικῶν καί στρατιωτικῶν ἀρχῶν καί πλῆθος κληρικῶν καί πιστῶν, ἐνῶ συγχρόνως τά πλοῖα στό λιμάνι τῆς Θεσσαλονίκης σφύριζαν πανηγυρικά καί οἱ καμπάνες τῶν Ἐκκλησιῶν χτυποῦσαν χαρμόсуна.

Ἡ ἱερή πομπή περνώντας ἀπό τίς ὁδούς 26ης Ὀκτωβρίου, Ἐγνατίας, Βενιζέλου καί Ἁγίου Δημητρίου, ἔφθασε στόν ἱστορικό ναό τοῦ Πολιούχου Ἁγίου Δημητρίου ὅπου τά τίμια λείψανα τοῦ Ἁγίου ὑποδέχθηκαν οἱ Μητροπολίτες Λαγκαδά κ. Σπυρίδων, Καλαμαριᾶς καί Νέας Κρήνης κ. Προκόπιος, Πολυανῆς καί Κιλκισίου κ. Ἀμβρόσιος, Τυρολόης καί Σερεντίου κ. Παντελεήμων, οἱ Ὑφυπουργοί Οἰκονομικῶν κ. Μποκοβός, Συγκοινωνιῶν κ. Μούτσιος, Βουλευτές, ὁ Δήμαρχος Θεσσαλονίκης κ. Παπαδόπουλος, ἀντιπροσωπίες ἀξιωματικῶν τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων καί τῶν Σωμάτων Ἀσφαλείας, Μακεδονομάχοι μέ παραδοσιακές ἐθνικές στολές, ἡ Βυζαντινολόγος – Ἀρχαιολόγος δ. Μαρία Θεοχάρη, Καθηγητές Πανεπιστημίου, ἐκπρόσωποι ἰδρυμάτων, πολιτιστικῶν συλλόγων, ὀργανισμῶν, συνδέσμων συνδικάτων καί ἀδελφοτήτων καί πλήθη ὀρθοδόξων πιστῶν. Παράλληλα οἱ φιλαρμονικές τοῦ Στρατοῦ, τῆς Χωροφυλακῆς καί τοῦ Δήμου ἀπέδιδαν τιμές, ἐνῶ νεάνιδες ἔραιναι μέ ἄνθη, καί οἱ καμπάνες χτυποῦσαν χαρμόсуна εὐαγγελίζοντας τή μεγάλη χαρά τῆς πόλης γιά τήν ἐπιστροφή τοῦ πολιούχου καί προστάτη τῆς ἐνδόξου Μεγαλομάρτυρα Δημητρίου.

Στόν πανηγυρικό Ἐσπερινό πού ἀκολούθησε χοροστάτησαν ἐκτός ἀπό τόν Παναγιώτατο Μητροπολίτη Θεσσαλονίκης κ.κ. Παντελεήμονα, οἱ Ἀρχιερεῖς Λαγκαδά κ. Σπυρίδων, Καλαμαριᾶς καί Νέας Κρήνης κ. Προκόπιος, Πολυανῆς καί Κιλκισίου κ. Ἀμβρόσιος, Τυρολόης καί Σερεντίου κ. Παντελεήμων, τακτικός Καθηγητής τοῦ Πανεπιστημίου. Ἐλαβαν ἀκόμη μέρος πολλοί ἱερεῖς καί διάκονοι, ἐνῶ πλῆθη ὀρθοδόξων πιστῶν παρακολουθοῦσαν μέ πίστη καί κατάνυξη τήν ἰ. ἀκολουθία. Κατά τήν διάρκεια τοῦ Μεγάλου αὐτοῦ Ἐσπερινοῦ ὁ Παναγιώτατος Μητροπολίτης Θεσσαλονίκης κ.κ. Παντελεήμων ἐξεφώνησε ἐμπνευσμένο λόγο τόν ὁποῖο παραθέτουμε παρακάτω ἔνεκα τῆς σπουδαιότητος καί τῆς ἀξίας του, γιατί πιστεύουμε πῶς ἦταν καί εἶναι ὄχι μόνο ἡ πιό εὐγλωττη ἀλλά καί ἡ ἐπισημότερη ἔκφραση τῆς ἱστορικῆς ἐκείνης στιγμῆς τόσο γιά τήν Ὀρθόδοξη Ἐκκλησία ὅσο καί γιά τούς Θεσσαλονικεῖς οἱ ὁποῖοι πανηγύριζαν τήν ἐπαναφορά τῶν ἱερῶν λειψάνων τοῦ προστάτη καί πολιούχου τούς Ἁγίου Δημητρίου στόν τόπο τοῦ μαρτυρίου Του.

**Ο ΛΟΓΟΣ ΤΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ Κ.
Κ. ΠΑΝΤΕΛΗΜΟΝΟΣ.**

«Τί ανταποδώσωμεν τῷ Κυρίῳ περί πάντων ὧν ανταπέδωκεν ἡμῖν;».

Θεοφιλέστατε ἐπίσκοπε Κρατείας κ.κ. Γενάδιε, ἐκπρόσωπε τῆς Αὐτοῦ Θειοτάτης Παναγιότητος τοῦ ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπό-λεως, Νέας Ρώμης καί Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ.κ. Δημητρίου, Σεβασμιώ-τατε Μητροπολίτα Πολυανῆς καί Κιλκισίου κ.κ. Ἀμβρόσιε, ἐκπρόσωπα τῆς ἀγίας καί Ἱερᾶς ἡμῶν Συνόδου, Σεβασμιώτατοι καί λίαν μοί ἀγαπητοί ἐν Χριστῷ ἅγιοι ἀδελφοί, τίμιον πρεσβυτέριον, Χριστοῦ διακονία, ἔσοχωτατε κ. ὑφυπουργέ τῶν Οἰκονομικῶν, ἀξιότιμοι κ.κ. βου-λευται, ἀξιότιμε κ. Νομάρχα, ἐνδοξότατοι στρατηγοί μου, ἐκπρόσωποι τοῦ Διοικητοῦ τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ, ἀξιότιμε κ. Ταξίαρχε, ἐκπρόσωπα τῆς Ἑλληνικῆς Χωροφυλακῆς, ἔλλογιμωτατε κ. ἀντιπρύτανη, λοιπαὶ ἀξιό-τιμοι πολιτικά, δικαστικοί καί στρατιωτικά ἀρχαί, Αἰδεσιμολογιώτατοι ἐκπρόσωποι τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας, Ἄξιότιμε Κύριε Δήμαρχε του Σάν Λορέντζο Ἴν Κάμπο, Ἄξιότιμε Κύριε Δήμαρχε τῆς Θεσσαλονίκης, Λαέ τοῦ Θεοῦ ἠγαπημένε.

Μελετῶν τίς τό θεόπνευστον βιβλίον τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης τό ὁποῖον καί Ψαλτήριον ἀποκαλεῖται διακόπτει τήν μελέτης τοῦ εἰς τόν θεόπνευστον στίχον τόν ὁποῖον πρό ὀλίγου ἀνέφερον πρὸς ὑμᾶς.

«Τί ανταποδώσωμεν τῷ Κυρίῳ περί πάντων ὧν ανταπέδωκεν ἡμῖν;» διερωτᾶται, δικαίως, ὁ Θεόπνευστος Προφητάναξ καί Ψαλμωδός Δαβίδ. Δηλαδή, τί θά πρέπει νά ανταποδώσῃ εἰς τόν Κύριον, «Ὅστις καθ' ἐκάστην ἡμέραν ἐπιδαψιλεύει πρὸς αὐτόν πλείστας ὄσας πνευματικᾶς καί ὑλικᾶς δωρεᾶς;

Ἄλλὰ τό λόγιον, εὐλαβέστατον ἐκκλησίασμα, εὐρίσκει πλήρη ἀπήχησιν καί εἰς τὰς καρδίας ἀπάντων ἡμῶν, πάντοτε μέν, ἰδιαιτέρως δέ σήμερον, κατά τήν εὐσημον ταύτην ἐσπέραν ἐν τῷ πανσέπτῳ καί Ἱερό Ναό τοῦ Μεγαλομάρτυρος καί Μυροβλύτου Ἁγίου Δημητρίου. Ὁ διακαῆς ἡμῶν πόθος, περί ἐπανακομιδῆς καί τῶν ὑπολοίπων Ἁγίων Λειψάνων τοῦ Μεγαλομάρτυρος εἰς ἐκείνης τήν πόλιν, εἰς ἣν ἐγεννήθη, ἀνετράφη, ἔδρασεν πολιτικῶς, στρατιωτικῶς, ἱεραποστολικῶς καί ἐμαρτύρησε, τουτέστιν τήν ωραίαν, ἱστορικῆς καί ἐνδοξον Θεσσαλονίκην, ἐκπλη-ροῦται σήμερον. Βεβαίως, μικρόν τί μέρος ἐκ τῶν χαριτοβρύτων καί μυροβλύτων Λειψάνων τοῦ Ἁγίου Δημητρίου παρέμεινεν ὡς εὐλογία εἰς τό Σάν Λορέντζο Ἴν Κάμπο, ἀλλά καί ὡς ἔνδειξις τιμῆς καί εὐγνωμοσύνης

πρός τούς εὐσεβεῖς κατοίκους του, οἵτινες ἐπὶ ὀκτώ αἰώνας διεφύλαξαν τὰ πανάγια ταῦτα Λείψανα. Συγκίνησις βαθεῖα διακατέχει τὴν καρδίαν μου, ὅταν ἀναμιμνήσκομαι τῶν συγκινητικῶν ἐκείνων στιγμῶν τῆς παραδόσεως εἰς τὴν ἐλαχιστότητά μου ὑπὸ τοῦ Ἐπισκόπου Φάνο, Πέγκολα, Φοσομπρόνε καὶ Κάλι Κυρίου Κωνσταντζο Μίτσι τῆς λάρνακος μετὰ τῶν ὑπολοίπων Λειψάνων τοῦ Ἁγίου Δημητρίου. Κληρὸς καὶ λαὸς τῆς περιοχῆς ἐν ἐνὶ στόματι καὶ μία καρδία ἀνεφώνει: « Ἁγιε Δημήτριε, μνήσθητι ἡμῶν ἐν τῷ παραδείσῳ. ».

«Τί ἀνταποδώσωμεν τῷ Κυρίῳ περὶ πάντων, ὧν ἀνταπέδωκεν ἡμῖν;».

Τί νὰ ἀνταποδώσωμεν καὶ ἡμεῖς πρὸς τὸν Θεὸν ἔναντι ἐκείνων τὰ ὁποῖα Οὗτος διὰ πρεσβειῶν τοῦ Ἁγίου Ἐνδόξου Μεγαλομάρτυρος Δημητρίου τοῦ Μυροβλύτου ἀνταπέδωκεν ἡμῖν: Ἄδυνατεῖ ἡ διάνοια ἡμῶν νὰ ἐξεύρη τὰς καταλλήλους λέξεις, νὰ προσηκόντως εὐχαριστήσῃ τὸν Δωρεοδότην Θεόν, διὰ τὴν ὑψίστης αὐτῆν καὶ ἀνεκτίμητον δωρεάν. Περιοριζόμεθα μόνον κατὰ τὴν ἱεράν ταύτην στιγμὴν νὰ ἀπευθύνωμεν πρὸς Αὐτὸν τὴν ἐκ μέσης ψυχῆς ἐξερχομένην εὐχὴν: « Δόξα σοί, Ἁγιε, δόξα σοί, Κύριε, δόξα σοί, Βασιλεῦ. »

Ἀπὸ τοῦδε, εὐλαβέστατον ἐκκλησίασμα, ὁ Ἁγιὸς ἡμῶν θὰ εὐρίσκειται πλησίον ἡμῶν, οὐχὶ μόνον πνευματικῶς, ἀλλὰ καὶ σωματικῶς, διὰ τῶν Ἁγίων Αὐτοῦ Λειψάνων. Ἀπονέμοντες τὴν τιμητικὴν προσκύνησιν πρὸς τὰ Τίμια Αὐτοῦ Λείψανα ἐνθέρμως θὰ παρακαλῶμεν τὸν Ἁγιον, ἵνα Οὗτος προστατεύῃ τὴν πόλιν Του, τὴν ὁποῖαν περιπαθῶς ἠγάπησεν, ἐκ παντός κινδύνου ὡς ἐπίσης καὶ τούς κατοίκους αὐτῆς καὶ δὴ τὴν νεολαίαν αὐτῆς, διὰ τὴν ὁποῖαν τόσον ἐμόχθησε κατὰ τὴν ἐπίγειον Αὐτοῦ ζωὴν, διὰ τὴν κατὰ Χριστὸν μόρφωσιν αὐτῆς.

Χαίρει δικαίως σήμερον ἡ φιλτάτη ἡμῶν Μακεδονία καὶ δὴ ἡ καρδία αὐτῆς ἡ Θεσσαλονίκη. Εὐφραίνεται καὶ ἀγάλλεται καὶ ἅπασα ἡ Ἑλλάς ἐπὶ τῇ ἐπανακομιδῇ τῶν Λειψάνων τοῦ ἐνδοξοτάτου τέκνου αὐτῆς Μεγαλομάρτυρος καὶ Μυροβλύτου Ἁγίου Δημητρίου. Γεννᾶται τὸ ἐρώτημα. Κατὰ ποιὸν τρόπον ἡμεῖς θὰ τιμήσωμεν τὸν Μεγαλομάρτυρα « Ἁγιὸς Δημήτριον, « Ὅστις καθ' ἅπασαν τὴν ἐπίγειον Αὐτοῦ ζωὴν ἐτίμησεν καὶ ἐδόξασεν « τὸν Ἄρχηγόν καὶ τελειωτὴ τῆς πίστεως ἡμῶν » Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν;

Τὴν ἀπάντησιν εἰς τὰ ἐρωτήματα ταῦτα τὴν εὕρισκομεν εἰς τινὰ ἐγκωμιαστικὸν λόγον τοῦ Ἱεροῦ Χρυσοστόμου πρὸς τούς Καλλινίκους μάρτυρας τῆς Ἁγίας ἡμῶν Ἐκκλησίας: « Τιμὴ μάρτυρος, μίμησις μάρτυρος » τονίζει ὁ μέγας Ἀντιοχεὺς Πατήρ. Ἐπομένως τὸ λαμπρὸν καὶ

ἀκτινοβόλον παράδειγμα τοῦ Μεγαλομάρτυρος Ἁγίου Δημητρίου θά πρέπει πάντοτε νά φρονηματίζει ἡμᾶς καί νά ὀδηγῆ ἡμᾶς «έν γῆ εὐθεία». Τοιουτοτρόπως θά ἐκδηλώσωμεν τήν εὐγνωμοσύνην ἡμῶν πρὸς τόν ἐν Τριάδι Θεόν, παρ' Οὗ «πάσα δόσις ἀγαθή καί πᾶν δῶρημα τέλειον», ἅμα δέ καί εἰς τό ἐκλεκτῶν Αὐτοῦ τέκνον, τόν προστάτην ἡμῶν «Ἅγιος Δημήτριον. Ἄπερχόμενοι δέ ἡμέραν τινά τοῦ παρόντος κόσμου θά εὐρεθωμεν καί ἡμεῖς πλησίον τοῦ Ἁγίου Μεγαλομάρτυρος Δημητρίου ἐν τῇ ἐν οὐρανοῦς θριαμβευούσῃ Ἐκκλησίᾳ τοῦ Πρωτοτόκου Ἄδελφοῦ ἡμῶν Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Τελευτῶν, εὐχαριστῶ ἀπό καρδίας τούς συντελέσαντας εἰς τήν εὐόδωσιν τοῦ θεαρέστου τούτου καί ἐθνοφελούς ἔργου καί δῆ τόν Σεβασμιώτατος Ἐπίσκοπον Φάνο, Πέργκολα, Φοσομπρόνε καί Κάλι Κύριον Κωνσταντῆζο Μίτσι, τόν Ντόν Ἀράλντο, Ἱερατικῶς προϊστάμενος τῆς Βασιλικῆς τοῦ Ἁγίου Λαυρεντίου τῆς πεδιάδος, τόν Ἀξιότιμον Κύριον Δήμαρχος τῶν Λαυρεντίνων καί τήν Ἐλλογιμωτάτην Δεσποινίδα Μαρίαν Θεοχάρη, ἣτις διά τῆς περισπουδάστου ἀνακοινώσεως αὐτῆς ἐν τῇ Ἀκαδημίᾳ Ἀθηνῶν ὑπό τοῦ ἀειμνήστου Ἀκαδημαϊκοῦ Ἀναστασίου Ὁρλάνδου κατά τήν συνεδρίαν τῆς 15ης Ἰουνίου τοῦ σωτηρίου ἔτους 1978 συνέβαλεν τά μέγιστα εἰς τήν πραγμάτωσιν τοῦ ἱεροῦ τούτου καί ἀνεκτιμήτου ἔργου.

ΤΗΣ ΜΑΡΙΑΣ ΘΕΟΧΑΡΗ.

Πηγή : <https://www.agdimitriosthes.gr/>